

KARYS

† LIETUVOS KARIŲ SAVAITINIS LAIKRAŠTIS †

46 (494) nr.

1928 m. lapkričio m. 8 — 15 d.

X metai.

SVEIKI, JAUNIEJI KAREIVIAI!

Lietuvos gynėjai.

*Kas nežino mūsų brolių —
Dobilėlių!
Lietuvos narsių karžygių
Kareivėlių!*

*Plieno šalmais galvos jųjų
Apsarvuotos.
Nuo mirties kulku — lakūnių
Apsaugotos.*

*Širdys jų nežino baimės, —
Tvirtos, drąsios.
Nei pavojus, nei kautynės
Nepalauš jų dvasios.*

*Akys gilios, lyg miglotos,
Bet ugingos,
Jose klaidžioja žaltvykslės
Paslaptingos.*

*Kai žygiuoja jie į karą
Ir dainuoja,
Juos lydėdamos mergelės
Oi dejuoja!..*

Mūsų pėstininkas.

Adolfas.

MŪSŲ KARIUOMENĖ YRA VIENAS DIDŽIAUSIŲ BEI GRAŽIAUSIŲ MŪSŲ TAUTOS KŪRINIŲ. JĄ KŪRĖME IR SUKŪRĖME SUNKIAUSIAIS LAIKAIS, KAI LABIAUSIAI BUVOME PAVARGĘ, KAI MŪSŲ KRAŠTE DAR SMILKO DIDŽIOJO KARO GAISRŲ NUODEGULIAI, KAI MES DAR TIK ĖJOME IŠ SUNKIOS VERGUVĖS. JĄ KŪRĖ LYG PATI TAUTOS DVASIA, BET KŪRĖ GERIAUSIŲ SAVO SŪNŲ RANKOMIS.

P. R.

Jauniesiems kareiviams.

Karas lengvesnis už verguvę.
Vovenargas.

Negalima neapsiginklavus gyventi
tarp ginkluotų kaimynų, nes tai būtų
lygu savižudybei.

R. Zakmenis.

Štai ir jūs, vyručiai, atvykote savon tautiškon kariuomenėn, kurioje turėsite ištarnauti ne 3 — 4 metus, kaip dar prieš didįjį karą reikėdavo tarnauti svetimos kariuomenėse, bet iš viso tiktai keliolika mėnesių. Tai yra labai trumpas laikas, kuris — pamatysite! — labai greit prabėgs. O dabar, kad galėtumėt sąžiningai ir ištikimai tarnauti Tėvynei — Lietuvai garbingoje karių šeimoje, aišku, turite visi gerai žinoti, kam mūsų kariuomenė yra reikalinga ir kodėl mes turime joje atitarnauti po metelius.

Karas yra senas reiškinys, kaip ir pati žmonija. Nuo pat seniausių laikų karai net labai dažnai įvyksta. Yra net apskaičiuota, kad laikotarpyje nuo 1496 metų dar prieš Kristaus gimimą iki šių dienų greta kiekvienų keturiolikos karo metų yra tiktai vieneritaikos metai! Tad išeina, kad tautos nuolat, visą laiką kariauja, o taiką daro tik tam, kad vėl geriau pasiruoštų karui.

Ilgainiui atsirado reikalas kraštui visada turėti tam tikrų ginkluotų vyrų, kad jie galėtų visada budriai saugoti savo krašto (valstybės) sienas, o reikalui esant gintų jas, nes, kai priešas jau įsiveržia į krašto vidų, tada jau ne laikas šaukti vyrus priešui vyti. Tokie ginkluoti, nuolat budintieji ir visada pasirėngusieji krašto saugumo reikalui vyrai ir sudaro kariuomenę.

Kariuomenė kitą sykį ir ramiau laiku valstybės viduje, reikiant, suteikia reikalingą pagalbą: tiek vidaus tvarkai palaikyti, tiek ir visiems gyventojams, visuomenei.

Laisvę Lietuvai suteikė ginkluoti jos sūnūs — kariuomenė; ši kariuomenė ir gali tą didį laimėjimą — laisvę apginti, apsaugoti. O likusioji mūsų krašto gyventojų dalis (t. y. nekariai) tik visokiaropai tam kilniam kariuomenės darbui padeda. Tad kariuomenėje turi sąžiningai, dorai ir stropiai patarnauti visi sveikieji ir karo tarnybai tinkami vyrai.

Visų tautų istorija rodo, kad kiekviena tauta tegali laisvai ir nepriklausomai gyventi, kol jos sūnūs nevengia karo prievolės, kol moka drąsiai ginklu tautos laisvę ginti. Kai tik kuri tauta pradeda karo vengti, ji netrukus šiokių ar tokių būdu praranda laisvę ir gauna verguvės jungą vilkti.

Jūs, mieli naujokai, iš pirmų savo tarnybos dienų turite suprasti ir įsidėmėti aukščiausio kariuomenės viršininko Respublikos Prezidento A. Smetonos pareikštą didžią tiesą: „Gal niekas pasaulyje taip labai negeidžia taikos, kaip mes, lietuviai, geidžiame. Mūsų valstybės tikslas ne svetimų kraštų grobimas, ne karas, o ramus žmoniškai tautiškas kultūros darbas. Betgi visos šalys ginkluojasi. Tai ar mes, lietuviai, turime teisės pamesti ir paniekinti ginklą, nedraugų įkalbėti, kad netikėtai, nepasiruošę būtume užklupti? Dėl to priderame būti ne tik vieningi, bet ir ginkluoti. Maža Lietuva negali nieko pulti, Ji niekam nė negraso karu. O puolama turi apsiginti. **Jėgą tik jėga atremia.**“

Vienybė ir stiprumas neįmanomi be drausmės. Ji — pagrindas ne tik ginkluotos pajėgos, bet ir tautos gyvybei.

Jei tauta nesusiklausys, jei neišmanys drausmės, tai tikrai pakriks, o pakrikusi pateks verguvėn.

Jei mes įgysime drąsą ir būsimė tvirtai pasiryžę, tai atgausime visa tai, kas mums priklauso, ir tik dėl tiesos pakelsime kalaviją, kada bus skriaudžiama Tėvyne“.

Mes, kariai, niekad nepivalome užmiršti šių didžios tiesos žodžių.

Dėl to, jaunieji ginklo draugai, niekad neužmirškite, kuriam reikalui esate pašaukti prie ginklo, ir visas savo jėgas įtempkit, kad garbingai atliktumėt šitas aukštas Tėvynės laisvės sargų pareigas. Stoję šiandien po garbingomis kariuomenės vėliavomis, žinokite, kad po tomis pačiomis vėliavomis kovojo pirmieji mūsų savoriai ir kiti Tėvynės pašauktieji. Nepriklausomybės karo dalyviai, kurių garbingi žygiai bus amžinai minimi. Žiūrėkite, kad netinkamu savo elgesiu nesuterštumėt tų vėliavų ir nesumažintumėt jų garbės.

Būkite sąžiningi, uolūs ir rūpestingi karo tarnyboje ir klusnūs savo vadams, kuriems Tėvyne yra pavedusi savo laisvę, saugumą. Lietuvos likimas pareiškia daugiausia nuo kariuomenės, kurios nariais ir jūs likote nuo šios dienos.

Čia būsi mokomas ginklą tinkamai vartoti, kariavimo būdų bei karo gudrybių ir įvairių Tėvynės gynėjo — kovotojo pareigų. Visa to stenkis kuo geriausiai išmokti, būk ištikimas aukštam savo pašaukimui ir sąžiningai eik visas kariškas pareigas, nes Lietuvos visuomenė pasitiki ir didžiuojasi tavim, gynėju.

P. Jurgelevičius.

Ko atėjot.

Sveiki, jaunieji kareiviai! Dėl pirmo pasikalbėjimo daug įdomaus yra. Rasis apie ką su jumis pasišnekėti. Pasimatyti man su jumis teks dažnai. Kiekvieną savaitę punktuoliškai pasirodau tik tam, kad papasakočiau jums apie viską aiškiai ir suprantamai.

Atėjot jus čion, į kariuomenę, iš tolimų kaimų, iš įvairių miestų. Ir aš manau, kad žinoti norėtumėt, kuriam tikslui esate pašaukti į karo tarnybą. Įdomu juk.

Žinoti tą jums būtina reikalinga. Atėjot jūs čion, visų pirma, dėl pamainos. Dėl to, kad galėtų grįžti gimtajin kaiman tie, kurie atliko savo prievolę tėvynei! Pakeliuj sutikot tuos, kurie jau atitarnavo savo laiką. Dabar jūs pamainot juos. Mes savo gynėjų eiles silpninti negalim. Turime amžiną priešą, kuris nuolat mums graso karu. Mes turime būt pasiruošę. Todėl kiekvieną rudenį eina gražusis jaunimas pamainyti savo draugų, atitarnavusių terminą, kad priešas negalėtų mūsų bejėgių užklupti. Suprantama?

Bet, atėję atitarnavusių kovotojų pamainyti, turite būti verti to ir būtina išmokti karo dalykų (mokslų), kaip poterius. Sąžiningai išmokti ir suprasti. Pėstininkui teks pažinti šautuvus; raiteliui — gražiai ir vikriai jodinėti; artileristui teks susipažinti su pabūklais. Tik gerai mokėdami kariauti stovėsime mes tėvynės sargyboje — ramiai ir drąsiai sekdami priešą.

Neužmirškite dar ir kito. Tėvynės gynėjai tamsuoliais negali būti. Negali jis gerai tarnauti, nežinodamas, kaip, kas ir kodėl. Turi jis apie viską žinoti, kas pasaulyje įvyksta; kas priešai, kas draugai. Turi suprasti visuomeniškus reikalus. O kad visa tai pasiektų, kad tai nebūtų tušti žodžiai, turi išmokti skaityti laikraštį. Būtinai!

Be to, turi atminti, kad gera knyga, gerai suprasta, duos daug naujo ir įdomaus. Pažinai senovės galingąją Lietuvą, jos kilnius vadovus. Pavažinėsi po plačiąją pasaulį, žinosi, kokių miestų esama, žmonių, jų pa-

pročius, gamtą ir t. t. Tegul tau knyga bus geriausias poilsio draugas. Jų rasi savo dalies bibliotekoje.

Kartu turi susipažinti ir su kitais mokslais, su higiena, sveikatos mokslu. Užlaikyk save visuomet švariai, atmink ir apie sporto aikštę, net nakčia kartok, kad

sveikame kūne — sveika siela. Visa tai gerai atminti. Juk jūs ir patys žinote, kad ateis jūsų eilė grįžti atgal. Jums patiems bus malonu ateiti namo, į kaimą, visai naujais žmonėmis — kariškiais, kultūringais ir sveikais!

Naujokams.

Sveiki vyrai — vienu žodžiu —
kas girdėt tenai po sodžių?
kaip gyvena dėdės, tetos;
sako, skundžiasi šiais metais?

Ar nupiovė, ar įsėjo,
kas girdėti parugėje?
Ar užteks šiai žiemai duonos,
kaip šiomet atrodo kluonuos?

Mieste būnant viskas rūpi —
koks šiomet kaimiečių ūpas,
ar jie linksmi, ar jie ramūs,
kaip gyvena jūsų mamos?

Pamenu — ir man taip buvo:
porą marškinių pasiuvo,
pasidirbau gerą skrynią
ir išdūmiau pro Kimsynę.

Maniau, veža į Sibirą...
štai ir ašaros jau byra...
sako, išgabensią toli;
rodos gaila gryčios, brolio.

Čionai brolis, čionai mama,
džiaugiasi štai visas namas.
Dešros, lašiniai, kopūstai —
stalas tiesiog lūžte lūžta...

Pasirodo -- nieko tokio —
taip atrodo tik naujokui.
O vėliau — jau apsiratus
atsiranda net ukvatos.

Ne taip baisu, kaip kad šneka,
visokių niekų prisako.
Bet paklauskite atsarginio —
jis viską puikiai žino.

Duoda frencių, batų porą —
turi imt, kad ir nenori.
Ir pavalgyti netrūksta;
po pietų net diržas trūksta.

Darbo, tiesa, čia nemaža,
bet jei nori — viskas „veža“...
Lengvai einas ir rikiuotė,
tiktai reikia nedejuoti

Taip žmogus jau sutvarkytas;
nieko nepadirs tau kitas.
Pats turi storotis, trūsti —
nebus laiko nė nuliūsti.

Taip visur šiandieną yra —
jei darbštus esi tik vyras,
ir jei jaunas netingėsi
viso ko pilnai turėsi.

Taip ir čia, jei yra noras,
jei žmogus drausmingas, doras,
reik savim pasitikėti,
o neteks tuomet liūdėti —

Dirbam, žengiam, pakartojam;
darbas čia daugiausia kojom.
Laisvu laiku pasišokam —
liūdna, vyrai, tik naujokam.

Taigi tiek iš atsarginio,
kurs jau to štai pamėgino.
Kurs išbuvo daugiau metų,
su namiškiais nesimatęs.

Bet už tai kai susitiko
(tai senai jau atsitiko),
buvo linksmas, buvo gera:
„sūnus grįžo štai iš karo“!

Ką tai reiškia metai, pora,
tik, vyručiai, reikia noro.
Reik iš tikro būti vyru —
viskas eis, kaip „ant pipirų“...

Kariaga.

Du laišku.

(Žiūr. „Karlo“ 38—39 nr.)

3.

— Pražuvo mano sūnelis, pražuvo balandėlis —
gaikščiodama balsu užverkė savo sūnaus senė Šleivienė. — Tai ne juokai, — Šventą dieną pasilsėti negalima. Nė baudžiamos laikais taip nebuvo. Ne veltui turtingieji taip stengiasi iš kariuomenės išsipirkti... Kad tik netarnautų, jokių pinigų nesigaili... Neturi pinigų, eik į kariuomenę. Nieks tavęs nepagailės, o paskui, tie načalnikai kryžiuoja... Ir pasiskūsti nėra kam.

— Ū—ū—ū! — Visai susijaudinus laukiniu balsu pravirko Šleivienė, baigdama kalbėti ir susiėmė galvą rankomis.

— Neverk, dėdiene, nieko tas nepadės — ramino senė Dikčiuvienė. — Gal tavo Jurgiui tik iš sykio taip baisu viskas atrodo. Toliau bus geriau. Apsipras. Ir mano Algirdas iš sykio skundės, bet dabar, niekuomet... Sako, kad labai gerai kariuomenėje tarnauti.

— Taip — atsikirto Šleivienė — Dabar tavo Algirdas ponas. Parsidavė, kad kitus smaugtų. Ir Jurgelį mano jis kotavoja...

— Nesisielok, mačiute — įsimaišė į kalbą Vakario bernas — Nėra kariuomenėje taip bloga, kaip tavo sūnus rašo. Manim gali tikėti. Aš tik pereitą rudenį grįžau iš kariuomenės. Žinau, kokia yra ten tvarka... Kad tavo sūnus skundžias — suprantamas dalykas. Jam, kaip naujokui, tikrai sunku ir baisu viskas atrodo. Bet juk jis vyras. Išmoks rikiuotę, supras esančią kariuomenėje tvarką ir pamatys, kad niekur taip lengva tarnauti nėra, kaip kariuomenėje. Nesuprantu, kad kam

tave seną sūnus tokiais laiškais baugina... Ne be eilės tarnybon, bet tiesiog daboklėn jį už tai reikėtų nuvaryti...

— O, jūs visi ant jo užpuolėte — verkė toliau Šleivienė — Argi tyčia jis taip man rašys. Matyt, bloga jam, kad skundžiasi.

— Taip. O aš sakau, kad iš sykio kariuomenėje tarnauti sunku — karščiaivos Vakario bernas — Bet tik ne taip sunku, kad jaunas vyras išverti negalėtų. Žinau aš. Ir man sunku buvo, kai naujoku buvau. Bet paskui kas per gyvenimas buvo. Jokio vargo ir sunkumo nemačiau.

— Gaila, kad aš rašyti nemoku — baigė atsidusdamas bernas — Būtinai būčiau mokomon kuopon ejęs ir liktiniu tarnauti palikęs. Būt iš manęs geras puskarininkis buvęs...

— Tamsta juokies ir iš manęs senos — nusiškūsdama, bet jau nusiraminsi, kalbėjo senė.

— Visai ne — nusišypojęs tęsė bernas — Aš kalbu tiesą. Kaip to tarnavęs kariuomenėje ir žinau visą dalykų stovį, noriu ir tau, močiute, teisingą patarimą duoti. Parašyk tu savo Jurgiui, kad mokomon kuopon eitų... Vado paprašys — leis. Ir gydytojas neišbrokys. Jam sunku nebus. Iš laiško matyt, klebonas jį gerai rašyt išmokė. Pavargs mokomoj kuopoj truputį, bet paskum pažins gyvenimą.

— Ne, to nebus! — ranka mostelėjusi tvirtu balsu užsistojo motina už savo sūnų — Neleisiu aš sūnelio į tą *mokauną kuopą!* Aš nenoriu, kad jį mūcytų.

— Na gerai, dėdiene, daryk kaip nori — sutiko su sene Dikčiuvienė — Paskui apie tai daugiau pasikalbėsime... O dabar gal ir man, šeimininke, laišką paskaitytumėte — kreipėsi ji į Vakarį, kuris baigęs skaityti Šleivienės laišką, sėdėjo susimąstęs užstalėje ir tylėjo.

4.

Puskarininkio laiškas.

Brangūs tėveliai! Atleiskite man, kad taip ilgai nerašiau. Vis laiko nebuvo. Vis tarnyba užimtas buvau. Rašyti ant greitųjų kelis beprasmius žodžius — nesu pratęs. Todėl ir užtraukiau kiek ilgiau... Rodos, paskutinį laišką rašiau rudenį, įstojęs mokomoni kuopon. Neatmenu, bet spėju, tur būt, aimanavau tuomet... Šiandie pranešu linksmą žinią. Aš jau baigiau mokamą kuopą. Egzaminus iš jos kurso išlaikiau pirmuoju. Už tai gavau puskarininkio laipsnį. Dabar jau kokios dvi savaitės kaip esu grįžęs iš mokomos kuopos į savo seną 4-tą kuopą. Kuopos vadas paskyrė mane naujokų būrio būrininku. Todėl ir laiko neturiu. Mokiau per dienas naujokus. Noriu iš jų gerus tėvynės gynėjus padaryti. Su kai kuriais darbas sekasi, bet yra tokių „molio Motiejų“, kad nieko negalima padaryti. Taisyk netaisas — vis tiek sulūžę atrodo. Bet as vilties nenustoju. Gyvulius, net žvėris išmoko, o žmogų, manau, tuo labiau išmokyti galima. Tik noro reikia... Taip, tėveli, tik noro ir pasišventimo reikia. Man nei noro, nei pasišventinimo netrūksta. Viską aš įgijau mokomoje kuopoje: ir norą kitus mokyti, ir pasišventimą... Žinote, prisipažįstu atvirai: bijojau eiti į mokomą kuopą. Bet ne aš vienas bijojau, ir kitus baimė purtė.

Atmenu, kai paskyrė mus kandidatais mokomoni kuopon, tai mes kaip nesavi buvom. Manėm kiekvienas: dabar tai pražuvom. Kai kurie bėgo pas vadą prašyti, kad išbrauktų. Tuomet vadas surinko mus visus ir pasakė:

— Vyrai, nebūkit mulkais. Nenusiminkite. Džiaukitės, kad aš skiriu jus į mokamą kuopą. Vadinas, aš pasitikiu jumis. Ten tikrais vyrais tapsite. Grįšite vėl į kuopą ir būsite mano padėjėjais. O dėl sunkumo, tai pasakysiu, mokomoje kuopoje daug lengviau

tarnauti, negu paprastoje. Ten ir į visokius darbus ir į sargybą nereikia eiti. Pamatysite. Mėnesį pagyvensite ir grįžti iš mokomos kuopos nenorėsite.

Iš tikrųjų — netoks jau kipšas baisus, kaip jį maliavoja. Teisingai vadas sakė: ne taip jau sunku buvo mokomoje kuopoje, kaip kiti kareiviai pasakojo. Po kokio mėnesio mes, visi mokomiečiai, taip susigyvenom, kad rodos broliai būtumėm. Kaip tai savaime sustiprėjo mūsų tarpe obalsis:

„Visi už vieną, o vienas už visus“!

Ir dabar aš tik su malonumu galiu prisiminti mokomoje kuopoje praleistą laiką. Net valandos su šautuvu prastovėtos, ir tos malonumo teikia. O dainos? Žinai, tėveli, kai uždainuodavo mokomoji kuopa, oras drebėdavo, tolimieji miškai pritardavo. Patiems džiaugsmas širdį kuteno, ir pasi didžiavimas kilo. Kiti mūsų dainų atsiklausyti negalėjo. Būdavo uždainuosim — išbėga iš kareivinių viso pulko kareiviai ir klausosi. O mes šypsomės ir dainuojam...

Likimas netikėtai aiškiai parodė kariškojo gyvenimo grožį. Ir pajutau tuomet širdy, kad ne veltui garbingą kario vardą nešioju. Supratau, kad svarbių pareigų turiu...

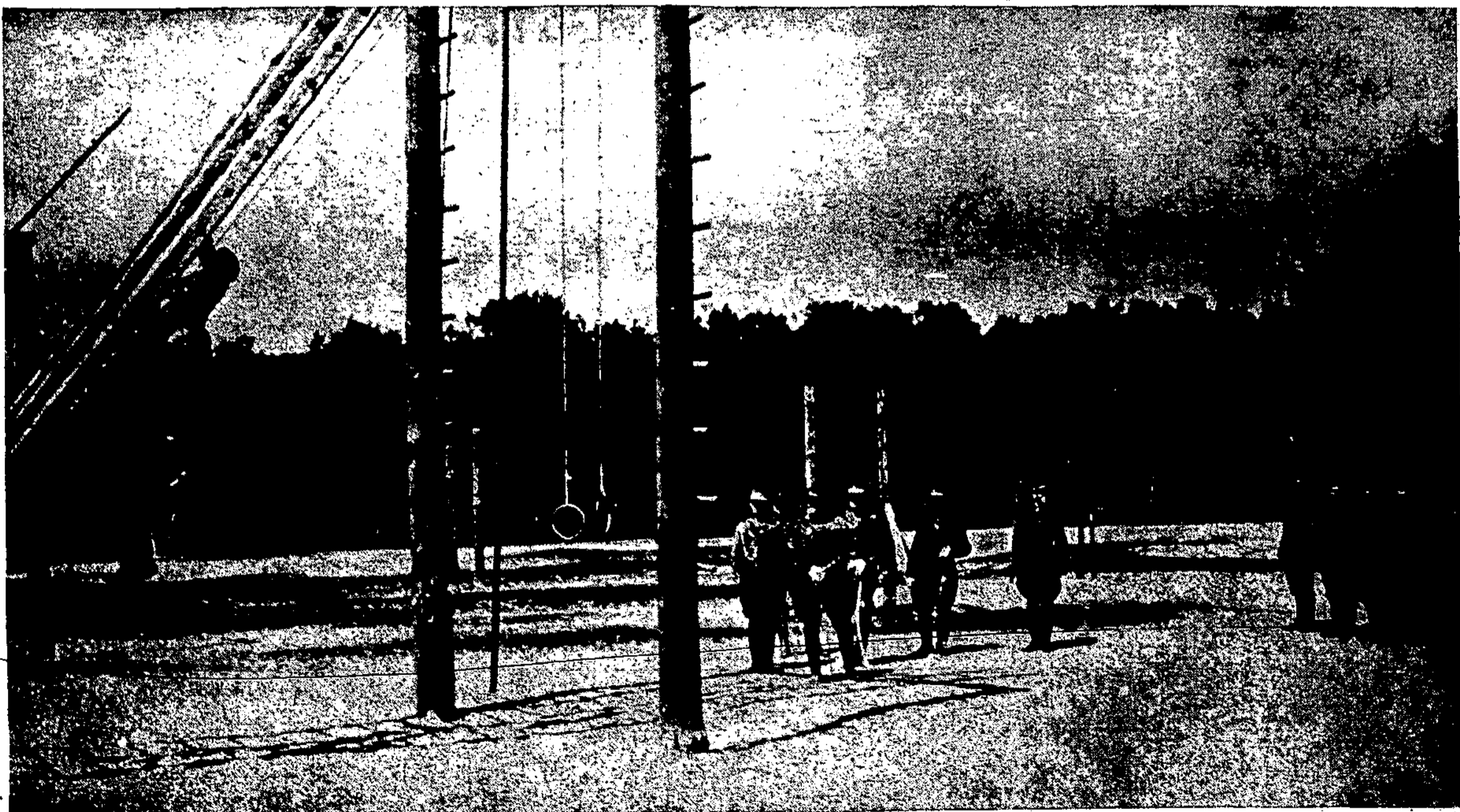
Pamačiau, kad visos mano kūno pajėgos nukreiptos sąžiningai pareigoms atlikti. Nustebau iš sykiu visa tai pamatęs ir supratęs.

— Kas aš? — klausiau pats savęs.

— Karys, — kalbėjo vidaus balsas.

Taip, tėveliai, aš tuomet tik tapau kariu. Supratau, kad visos tos svarbios pareigos, kurios ant kario pečių guli, veda prie vieno tikslo — apginti tėvynę ir jos laisvę nuo įvairių pavojų. Kai aš tai supratau, neapsakomas džiaugsmas širdį pagavo. Paliko lengva, ramu, gera... Dingo visi kariškojo gyvenimo sunkumai. Dingo amžinai. Ligi šios dienos jokio vargo tarnaudamas kariuomenėje nejaučiu. Todėl ir jūs, tėveliai, jeigu kartais kas skųstųsi, kad sunku kariuomenėje, netikėkite. Žinokite, kad tas asmuo, kuris skundžiasi, nėra dar tikra žodžio prasme karys, nors ir kariškąjį mundurą kartais turi.

Aiškiausias pavyzdys naujokai. Štai aš dabar turiu jų didelį būrį. Visi kariškai aprengti. Iš tolo visai į kareivius panašūs. Bet, įsiziūrėjęs arčiau, matai, kad

Gimnastikos pratimai.

viso ko jiems trūksta.. Nėra išvaizdos, nėra drausmės. Bet visai kitaip jie atrodys už dviejų trijų mėnesių. Aš juos sutvarkysiu, įdiegsiu drausmę... Jie pamils kariškojo gyvenimo taisykles. Tuomet jau jie bus tikri kariai. Aš būsiu laiminamas. Mano tikslas bus pasiektas...

Užtat dabar turiu dirbti, labai daug dirbti. Darbas nesunkus. Tuo labiau, kad pats džiaugiesi, kai matai, kad darbas sekasi, kad naujokai diena iš dienos karingesni atrodo. Bet yra ir susikrimitimų. Kartais koks liurbis naujokas taip širdį užduoda, kad vos gali išverti. Rodos mestum viską ir eitum kur akys mato... Laimė dar, kad tokių sulūžusių naujokų nedaug būry turiu. Ypač daug man nemalonumų teikia vienas mano būrio naujokas. Vadinasi jis Jurgis Šleiva. Kilęs iš mūsų krašto. Sakosi, kad Galasodėje jo motina gyvena. Pažiūrėti nėra jis toks blogas. Bet nežinau, kodėl jam viskas baisiai nesiseka. Kur tik pasisuks vis koks nors nuotykis lydi. Paskum ateina pas mane ir skundžiasi. Kartais su ašaromis akyse... O aš nevisada galiu jam padėti. Sakysim, kad ir tokie dalykai.

Sykį iš kažin kur parbėgo jis į kareivines ir vaikščioja sau su kepure. O, žinote, kareivinėse negalima su kepure būti. Pamatė jį kuopos dežuras. Prišoko ir nutraukė kepurę nuo galvos... ir žydu pavadino... Jis susigėdino. Užraudo ir užsigavo. Atėjo pas mane ir su ašaromis skundžiasi:

— Tamsta būrininke! — sako — Dežuras man ausin davė. Prašau jį suvaldyti.

Na, už ką aš dežurą valdysiu, kad pats Šleiva kaltas. Nevaikščiok su kepure po kareivines!

Arba vėl. Išeinam į rikiuotės užsiėmimus. Visi žmoniškai stengiasi. Šleiva niekuomet. Aiškink jam, rėk ant jo, jam vis tiek. Bet tegul tik skyrininkas prieis prie jo ir pataisys ką nors rankomis — tuoj kils skandalas. Vėl bėga jis prie manęs ir sako:

— Mane muša, mane žnaibo...

Ir daug dar panašių šposų jis prikrečia. Kād nebūt mano kaimynas — Dievas su juo. Dėmesio į jį nekreipčiau. Bet dabar man dėl jo truputį gėda. Bet ir jis, turiu pastebėti, šiek tiek pasiduoda drausmei. Gal po kiek laiko geras kareivis išsidirbs. Tuo labiau, kad šiek tiek prasilavinęs. Neblogai net rašo...

Aš pats labai gerai gyvenu. Esu naujokų gerbiamas, puskarininkių — mylimas. Ir savo viršininkams patinku. Kuopos viršila jau dabar kalbina mane, kad liktiniu tarnaut pasilikčiau. Aš nieko prieš tai neturiu, tik jūs, tėveliai, kaip į tai žiūrėsite? Jei sutinkate, kad aš patarnaučiau dar kariuomenėje kokius trejus metus — parašykite man apie tai. Aš džiaugsiuos. Man kariuomenėje tarnaut patinka. Treji metai prabėgs nė nepajusiu. Paskum krūvą pinigų pašalpos gausiu. Tuomet ir namo sugrįšiu. Jei leisit, ir vest galėsiu... O dabar dar ir kariuomenėje galiu tarnauti. Pats linksmiausias mano amžius. Ne tik man patinka kariškas gyvenimas, bet ir aš tinku tam gyvenimui...

Laukiu atsakymo.

Jūsų sūnus Algirdas.

(Dar bus)

Jurgis Daina.

Meskime netinkamą įprotį.

Kasdieniniame gyvenime visada randasi, jei ne vienokių, tai kitokių ydų — trūkumų. Kiekviename „Kario“ n-ry yra straipsnių apie mūsų gerąsias ir blogąsias puses. Bet, deja, perskaitę tuos straipsnius, ne visada ir ne viską sugebame savo gyvenime pritaikinti ir blogąsias ydas pašalinti.

Šį kartą noriu paliesti vieną netinkančių mūsų gyvenime įpročių, būtent, prašinėjimą iš eilinių papirosų ir kitų niekniekių. Pati savigarba neturėtų leisti vyresniesiems, turint geresnių gyvenimo sąlygų, ieškoti ir prašinėti iš tų, kurie per mėnesį gauna vos kelis litus algos. Ypač linkę kareivių vyresnieji gauti iš savo valdinių papirosą, padėti suvalgyti gautą iš savo namiškių siuntinį ir t. p.

Šituo jų palinkimu pasinaudoja eiliniai, pradeda patys piršti jiems papirosą ir sūriuko ar sviestuko, gauto iš tėvelių. Taip santykiams artėjant, pastarieji kreipiasi, prašydami tarnybos ir drausmės atžvilgiu įvairių palengvinimų. Visa tai paskui piktina tuos, kurie duoda, kurie ima, ir tuos, kurie negali arba neturi galimybės tokiu būdu įgyti simpatijų pas savo vyresniusius.

Iš tikrųjų, kiek morališkai yra nuskriausti tie, kurie būdami sąžiningi ar beturčiai, negali savo viršininkų su-

šelpiti ir suteikti malonių, lieka neteisingai baudžiami, o kiti išsisukinėdami nuo pareigų lieka apsileidėliai. Tai yra viena priežastis, kuri įneša į kareivių tarpą nesugyvenimą, savo būkle nepasitenkinimą (pav. kareivių laiškei tėvams).

Mums, liktiniams puskarininkiams, tai yra ne tik negarbinga, bet ir kenksminga tarnybos ir garbės vardu, nes tuo mes pakenkiame sau ir valdiniams kareiviams. Todėl dabar, sulaukę naujokų, šį savo netinkamą įprotį „prašinėjimą“ turime mesti, su juo griežtai kovoti. Toks mūsų įprotis, dažnai paskleistas kaime išėjusių atsargon kareivių, įvertinamas visuomenėje kaip nemokėjimas eiti pareigų ir blogas elgesys su valdiniais.

Turint galvoje, kad mūsų eilėse tokių smaguriautojų yra mažas skaičius, o puskarininkių tinkančių savo pareigoms, elgesiu ir sąžiningumu kur kas daugiau, turėtų šie puskarininkiai patys sekti tokius nenaudėlius ir juos sudrausti nuo netikusio įpročio. Tik tuomet mes pakeltume savo puskarininkio garbę. Nes žmogus, nemokantis elgtis savo pareigose ir neturintis garbės, gyvenime yra lygus su nuliu.

Vyr. pusk. B. Jablonskis.

Apdovanoti Lietuvos kariuomenės kūrėjų — savanorių medaliu.

(Žiūr. „Kario“ 44 nr.)

365) vyr. pusk. Kanapė Pranas, 366) vyr. ltn. Česonis Juozas, 367) vyr. ltn. Žilinskas Adolfas, 368) karo vald. Radzevičius Juozas, 369) kpt. Gauša Antanas, 370) vyr. ltn. Čaplikas Viktoras, 371) vyr. ltn. Rinkevičius Juozas, 372) virš. Akstinavičius Jurgis, 373) virš. Stellanis Jonas, 374) kapt. Stašaitis Antanas, 375) kpt. Treideris Adomas, 376) Škema Petras, 377) kpt. Kareiva Mečys, 378) virš. Petravičius Stasys, 379) karo medikas ltn. Steponaitis Domas, 380) vyr. ltn. Karevičius Bronius, 381) kpt. Ciunis Petras, 382) kpt. Vedeckis Leonas, 383) vyr. ltn. Tumas Stasys, 384) ats. vyr. pusk. Jurgšaitis Kazys, 385) kpt. Vebra Juozas, 386) Juzėnas Juozas, 387) sant. mjr. proviz. Valentinavičius Juozas, 388) adm. vyr. ltn.

Užga Simas, 389) ats. jaun. pusk. Narečionis Benediktas, 390) Mucenekas Albertas, 391) vyr. ltn. Barauskas Juozas, 392) vyr. ltn. Šliogeris Vaclovas, 393) vyr. ltn. Janušonis Juozas, 394) ltn. Mackus Erichas, 395) Pocius Jonas, 386) karo kapelionas kun. Balandis Vilius, 397) kun. Mališauskas Juozas, 398) Kazlauskas Jonas, 399) vyr. ltn. Petkevičius Kazys, 400) ats. karo vald. Danevičius Antanas, 401) Krakauskas Aleksas, 402) Riauka Martynas, 403) vyr. ltn. Navikevičius Juozas, 404) vyr. ltn. Lastauskas Adomas, 405) kpt. Meškauskas Povilas, 406) ats. vyr. ltn. Viliušis Jonas, 407) Gurnys Jonas, 408) kpt. Budraitis Pranas, 409) kpt. Matelis Jonas, 410) Dagilis Jonas, 411) ats. vyr. ltn. Senkus Pelikšas.

Jonas Gira.

Naujokų dainuškos.

I.

Katme. (Gaida polkos padūkėlės).

Uka, uka pas tėvuką
paskutinį vakariuką.
O armonika ir smuikas
čia jiems pritaria taip puikiai.

Dienos mūsų, dienos jaunos!
Šiandien šokam, ryt keliaunam!
Ek polkutė, ek suktnis —
mūsų džiaugsmas paskutinis!

Ali, ali pas Onele
pasišoksim iki valiai.
Vakaruškos, tai dalykas —
kojos pinas, pilvas dykas.

Gabrys šoka su Marcele,
smuiko juokas kojas kelia!
Skamba dainos, klega juokas;
sėdi Petras, lyg apuokas: —

Daktarai jam per šaukimą
sakė, kad ne tokius ima.
Ir todėl jis taip nuliūdo,
kad jį daktarai išplūdo.

Ir Laurynas negi durnas —
dūdai pritaria jis burna:
Sokit mergos, kad ir basos —
čia ne purvas, čia ne rasos.

Sokit, šokit su naujokais,
jų gyvenimas — ne juokas.
Mat, kiekvienas už kepurės
rožę prisisegęs turi.

Mergos kvietkais juos apkaišo,
duoda sūrio ir ragaišio!
O tada jau tūda — rūda
ir per naktį virkdo dūda!

II.

Apskrities mieste.

(Gaida, kaip „Žalia žolelė nobezaliuoja“...)

Dienelės ilgos, dienelelės mainos.
Šiandien pribuvo jie į Kėdainius.
Ruduo užstojo, lapeliai krinta, —
jaunų bernelių bent keli šimtai.

Vai kokis liūdnas šis rudenėlis,
reikia palikti tėvo dvarelis.
Motutė verkė ir peržegnojo,
kad bus taip liūdna nė nežinojom.

Kas čia mus šaukė ir suvadino?
Lietuva šaukė mūsų tėvynė.
Kad neužgrobty rusas ar lenkas,
mūsų broleliui pavargti tenka.

Gaila mums tėvo ir motinėlės,
gaila mergelės, kaip aguonėlės.
Gaila mums kaimo, gaila mūsų lauko,
bet eisim, eisim ten, kur mus šaukia.

Lauruką šaukia
kariuomenėn.

Gula ir galvoja...

Atsigulęs sapnuoja... vis lenkai nelabieji...

Vis dar tebesapnuoja...

Kat nubudo...

Tėvo, močiutės mes neužmiršim,
o už tėvynę nors ir numirsim.
Ką padarysi — tokia dalužė!
Šiandien ir vėjas ūžia tai ūžia...

Taip tai dainavo keli naujokai,
o kiti dūko, gėrė ir šoko.
Zygelis griežia, alus putoja,
sumuša bonką — nusikvatoja!

III.

Panemunėj.

(Gaida, kaip „Subatos vakarėli galvelę šukuoju“...)

Kai aš buvau pas tėvelį
vargu nežinojau.
Dabar anksti rytą kelia
ir eilėn rikiuoja.

Vakar dieną per dienele
Šlaviau kareivinę.
Kur tik žiūriu, mūs broleliai
visi nusimine.

O užvakar bulves skutom,
katilus mazgojom.
Ir šiandien perdien maršrutas,
kad net linksta kojos!

Tik per mielą Panemunę
vakare sugrįžom, —
nuvargimas visam kūne
ir akyse dryza...

Nieko rūbai, kepurėlė,
nieko sau ir valgis.
Bet nešioju šautuvėlių
daug sunkiau už dalgi.

Ir grandinis tik ką sakė,
kad rytoj sargyba.
Nemiegotos merkias akys,
ašarėlės žiba...

Kažkas vienas baras, rėkia —
„Tu žioply, naujoke,
nesutaikai, atsilieki,
eit visai nemoki“...

IV.

Kareivinėje.

(Gaida, kaip „Bernužėli, neviliok“...)

Kareivėli, ar žinai,
kas po pulkus daros?
Sokti jau labai senai
buvom pas gusarus.

Pas gusarus linksma bus,
vesimė naujokus.
Tepamato, kaip pas mus
kareivėliai soka.

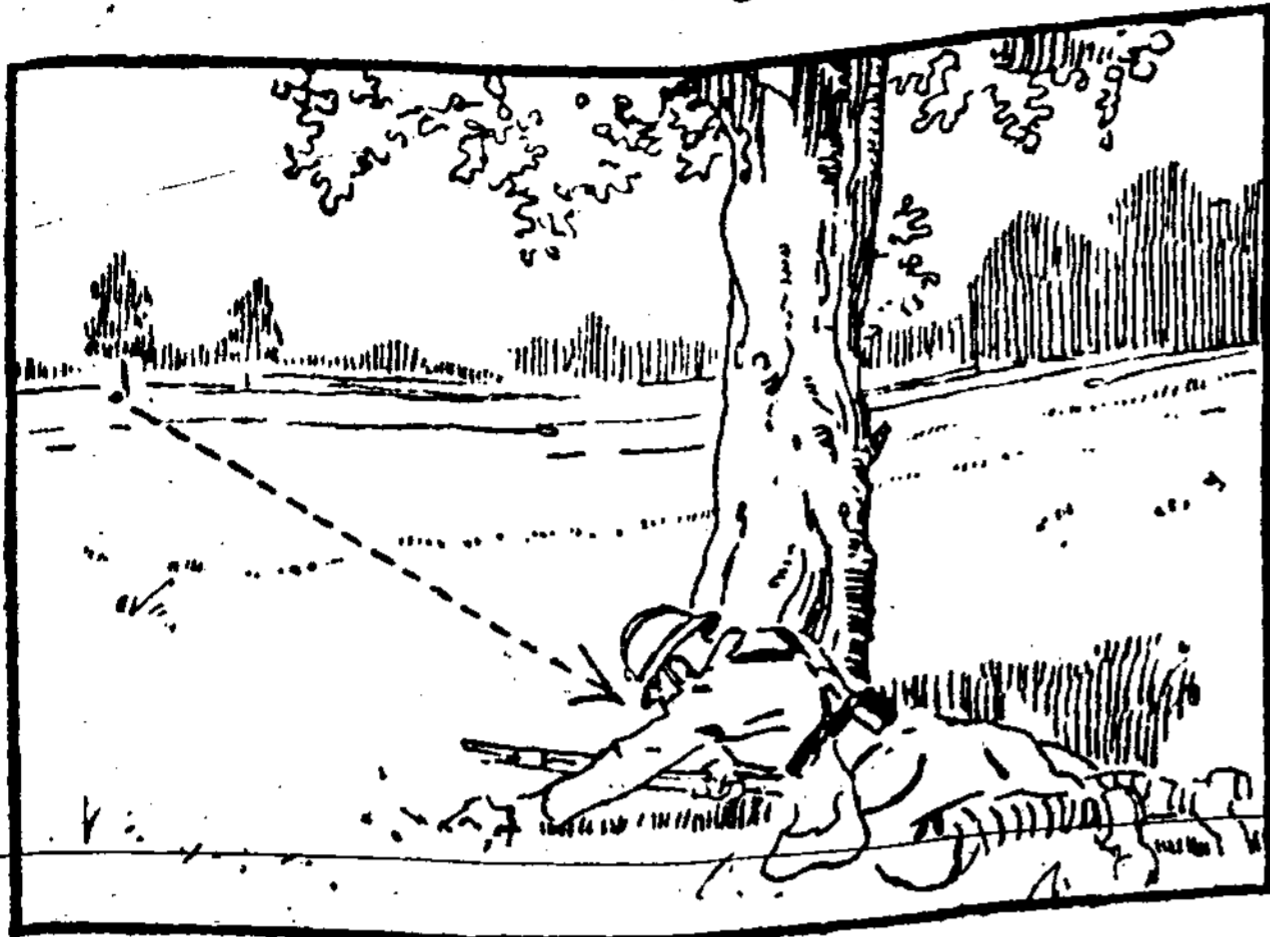
Tu, naujoke, nežiopsok,
čia tau tai ne sodzius!
Pasiemęs pana sok,
kurios akys godžios.

Tau, naujoke, nevalia
per ilgai mergauti:
dar — ko gero ryt gali
valandų tu gauti.

Šaulys gynimosi kautynėse.

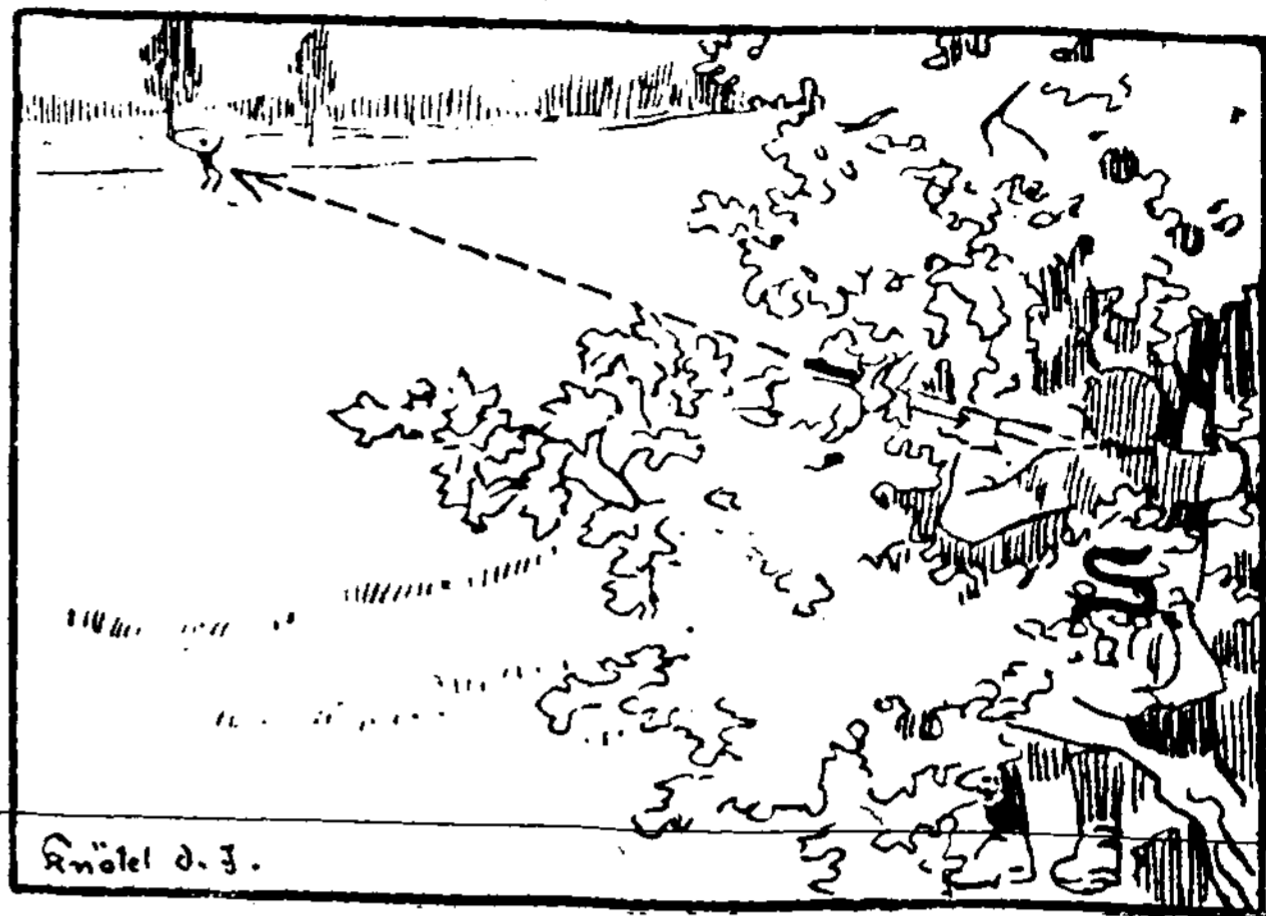
II.

Klaidingai

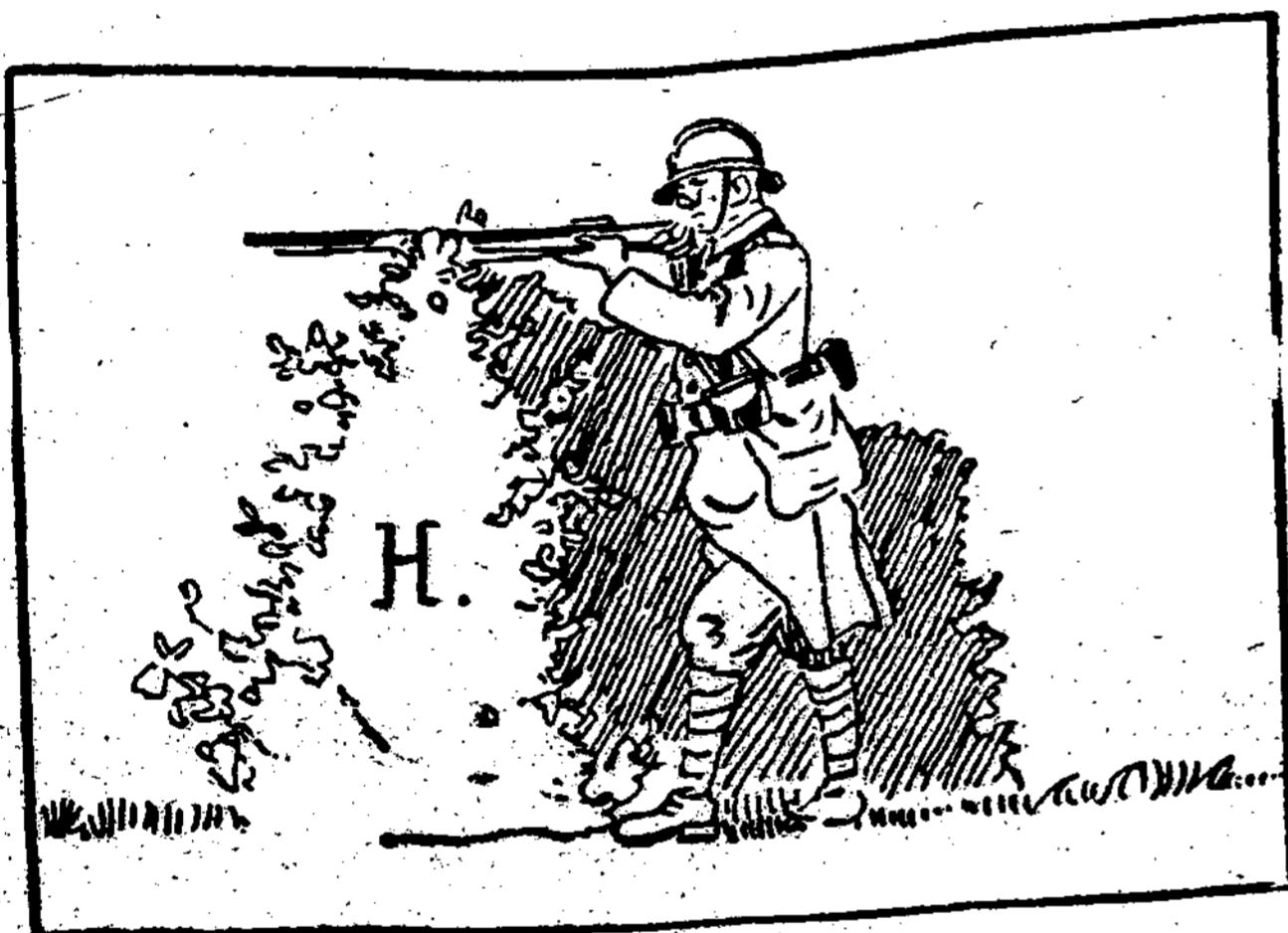

Būsi greit pastebėtas prie atskiro medžio kamieno.

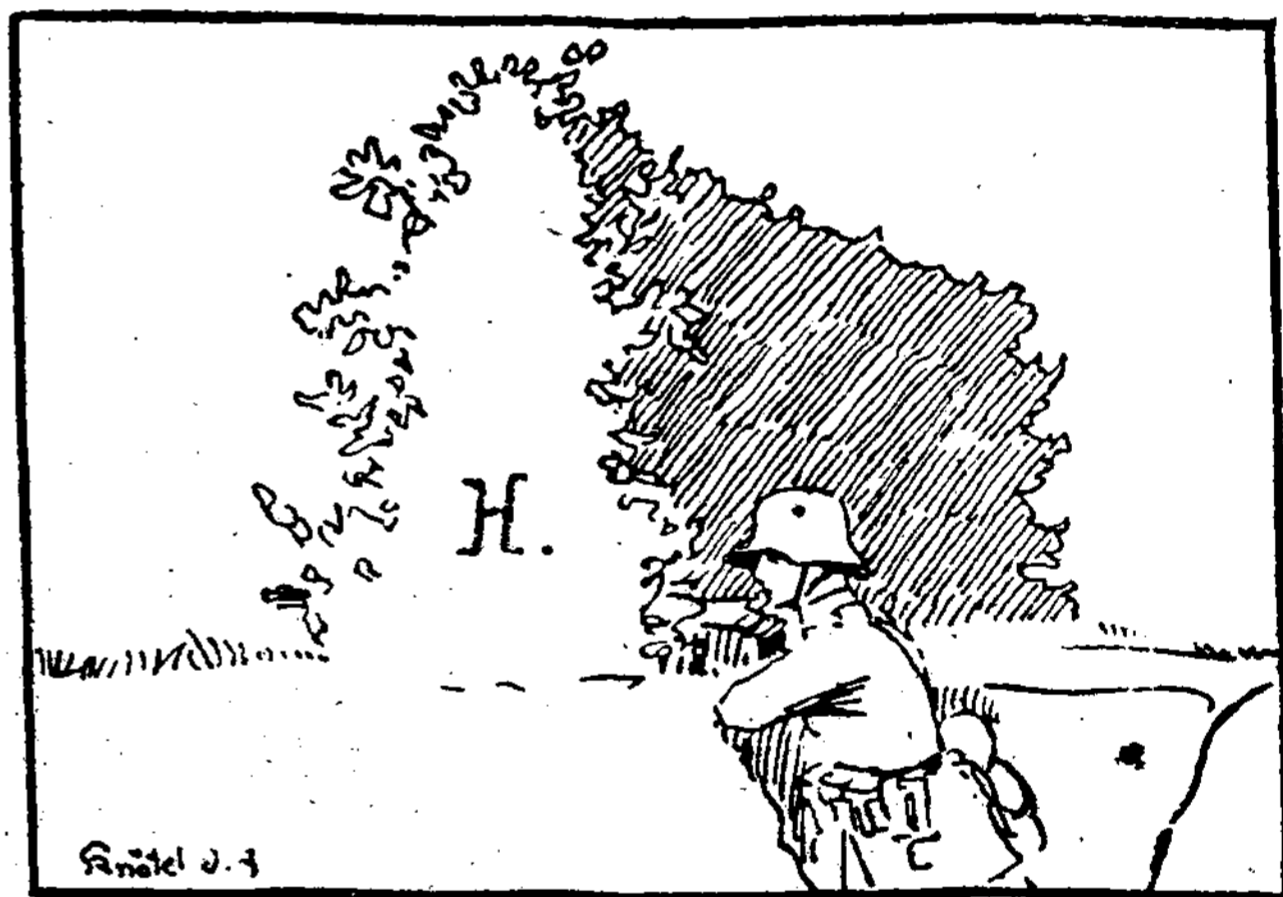
Teisingai

Įlipęs į medį, tarp šakų, daug geriau pasislėpsi ir pats toliau matysi.

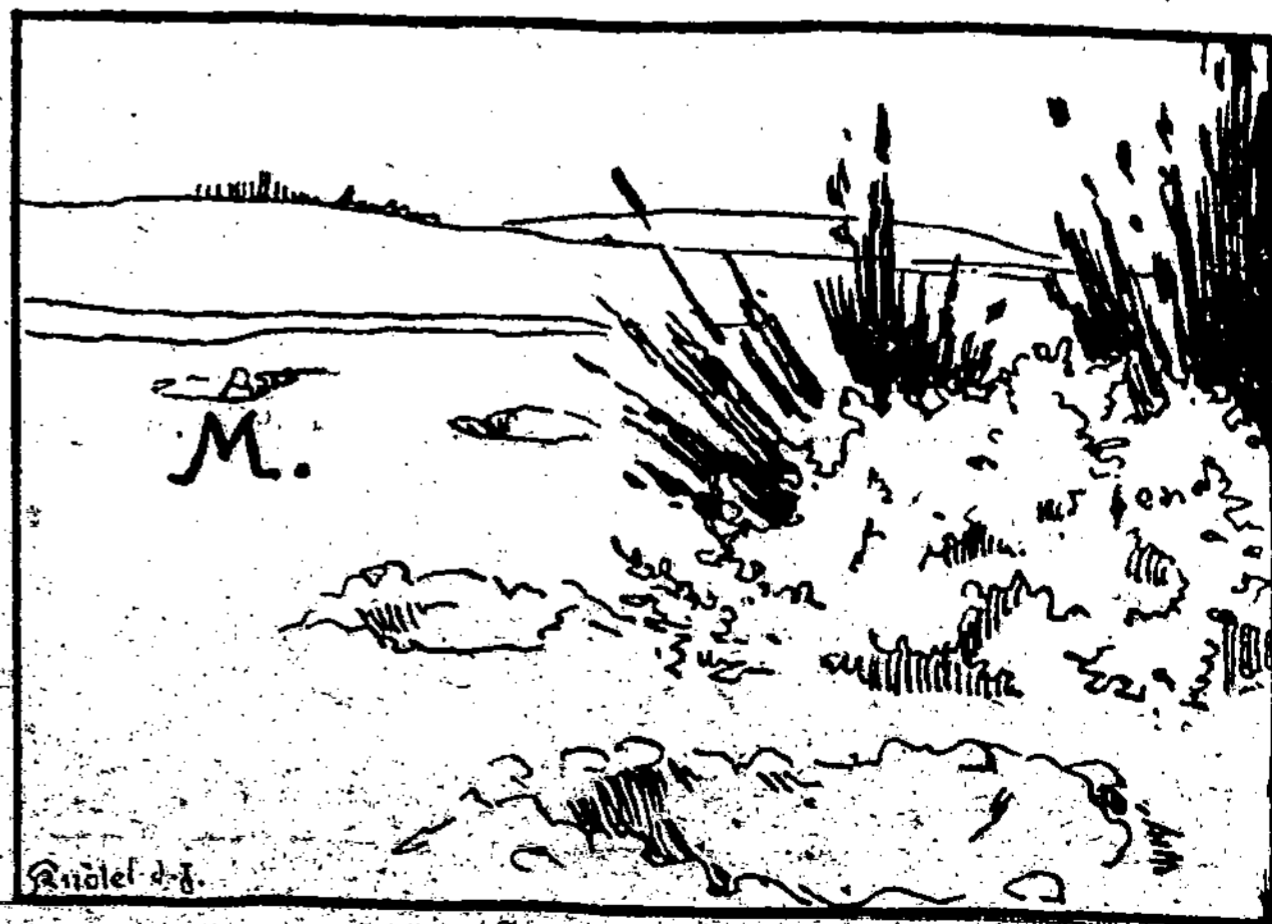
Šaudydamas per žalitvorę, greit būsi pastebėtas.

Verčiau įsikask už žalitvorės ir šaudyk pro tvorą užsidenęs.

Saugokis su lengvuojų kulkosvaidžiu slėptis krūmuose. Nes, atidengęs ugnį, bematant tapsi artilerijos taikiniu.

Verčiau įsikask kur nors atviroj vietoj (M) prieš krūmus. Artilerija ne taip greit pataikys.

RADIOFONAS

Radio šposai.

Ak, tas radio — šelmis tikras
— Sienas jau sugriovė...
Ar tu linksmas, niūrus, piktas.
— Leidžia savo srovę...

Cedasai, Kaunas, Berlynas,
Jūs visi vienodi;
Kai jis ponin įkvėpimą —
Klauso išsizijoje.

Ir lūšnelėj, ir „Versaly“
— Jis vienodai sneka...
Vėjai, audros nepagali,
Išvesti iš tako...

Klausos ponai diplomatai,
Savininkai vyžų...
Bernai, damos, demokratai,
— Ir virėja ryžių...

Žaligovskis, Trockis, Joffė...
— Ir obuolių sargas.
Ir ta žmona, kuri lopo
Vyro kelnes margas.

Kas tik rioglinat antena,
Prašom paklaudyti.
Arį pievą visą dieną,
Galit pamastyti.

Ir, tu, sese, mėlynake
Gali paklaudyti,
Ką brolis ginklą nuvalęs,
Rengias pasakyti.

Tėti! Sūnus erdvę šaudo,
Ne ginklais, bet žodžiu...
Ryga, Roma žodžius gauda,
Mintis erdvę skrodžia.

Jums linkėjimai, o mieli,
Nuo jūsų bernioko...
Siuncia, matot, per bevielį,
— Klausykit be strioko

Jeigu kartais slėkta landus
Rioplins prie antenos,
Turim kardus išgalandę,
— Padžiausim kaip sieną.

Tiesi ilga radio kartis,
Tu istempki viena:
Čia nori jausmus pareikšti,
— Ir kanšio siela.

Literatūros vakaras—koncertas per radio.

Alio! Alio! — bent pusmetį klykavo radiofonas
— spalį 21 d. 19 val. 30 min. bus Kauno įgulos karių
literatūros (taip pat karikatūros bei makulatūros) vakaras—
koncertas. Be to, priedas: — visas mielas paneles ir dar
labiau ponias, taip pat gerbiamus ponus prašom kalbama
dieną klausyti, kai kariškiai ir mūsų radiofonas literatūriš-
kai nusiteiks...

Kiekvienas doras laikraštis rašinėjo: spalį 21 d.
19 val. 30 min. bus didelis Kauno karių literatūros vaka-
ras — koncertas per radio. Visi kariai skaitys, klausys,
dainuos, deklamuos ir t. t.

Ir dar daugiau. Sakysim Laisvės alėjoj užlipa koks
piliėtis ant kojos ir užkulnio ir maloniai su sypsena veide
atsiprašydamas pareiškia: —

Maloniai laukiame literatūros vakaro — koncerto...

Panelė, kur nors skersgatvyje, sako: — Visos šoksime
per literatūros vakarą ir t. t.

Pagaliau, spalį 21 d. Lygiai 19 val. 30 min. Prasi-
dėda maloni literatūra ir koncertas. Susirinkome ir mes,
tam tikros dalies, karių klube. Dargi su senom ir naujom
pažįstamom bei pažįstamais. Bent kiek lūkterėjom, o pas-
kui viskas prasidėjo žmoniškai. Pradžioje įvadas arba
gražūs žodžiai. Toliau: — Mes, kariai, pradėdame himnui!
Visi gražiai sustojome. Taip pat „Svenčių giesmė“ patiko.
Viršila Vitkauskas gražius eilėraščius paskaitė. O po to
Radio Dėdė pranešė:

— Dabar skaitys savo eilėraščius Juozas Zengė.

— Bėkim—kažkas neisturejo. — Sako, gali radio neiš-
laikyti. Arba, sako, tiesiog gali sprogti. Arba dar pro
radio skylę koks žaltys išlįsti arba tiesiog kam nors kokia
rupūžė už apikaklės užkristi... Aišku, kad po šito visi
neisturejo — visi išsigirdome iš klubo lauk. Tiesa, ir
man buvo baugu pasidaryti. Bet nepaprasta literatūros meilė
vertė mane beveik pirmąjį (o kitus iš smalsumo) pažūrėti,
ką tas Zengė daro...

Vos tik įklausau galvą tuoj ir išgirdau „velnio vilkas“
— žinoma, iš drovumo išmoviau atgal.

Paskiau, išdrasinę, vėl šaip taip, po kokio pusvalan-
dzio, susirinkome. Viens kito akimis klausė, ar nebeskaitys
sitas Zengė savo eilėraščių. Ir vos tik radio bent sucep-
davo ar susvilpdavo, kaip visi šokdavo prie durų.

Dabar jau skaitė vyr. pūskr. B. Rūmsa apie Kabcijų
Lauro „vandrovones po pasaulį“. Tai tikrai malonus
nuotykių. Per porą minučių galima visą pasaulį apėiti.
Mums be galo patiko šita vieta: „beždžioniukai blūnas
renka“. As savo nuotaiką išreiškiau galvos linktelėjimu.

L. Dovydenas.

Taip pat linktelėjo šalia manęs sėdinti ponis. O jau kita paklausė ją: —

— Sakyk, ponis, ar jie tik blusas renka?

— Ne, tur būt, renka ir... — atsakė kita.

— Jei tuos bezdžioniukus atgabenus čia, tai nereiktų nė dezinfekcijos — kalbon įsimaisė sanitaras.

— Girdi, kaip jie (t. y. bezdžioniukai) gerai rinkty, bet vis tiek kuri nors gali palikti — tvirtino vyr. sanit. puskarininkis...

Bendrai, mes visi maloniai nusiteikėme „vandravone“, bet reikia pasakyti, kad „vandravojama“ neblogai.

Vyr. puskr. Kvasys mano pažįstamas iš „Neužmirštamą kapo“ (skaitė II vakare). Dabar skaito „Rytojui auštant“. Aš su savo pažįstamais nutariau palaukti, kol išaus diena. Kitą sykį norėčiau išgirsti apie išaušusį rytą. Vyr. puskr. Kvasiui reiktų žiūrėti daugiau formos, ne siuzeto. Tikiu, kad pateisins...

Kariaga... Tai, brolyčiai, ne variagas. Skaito gerai (daugiau linksmam). Daugiau nieko...

Pagaliau p. Stasys Butkus. Ši kartą be eilėraščių (be „kulkosvaidžio“). Bet tas pats dinamiškas automatizmas. Ir dar labiau jį apėmęs. Apysaka pilna akcijos ir konstruktyvės dinamikos (Juk ir apysaka—tema: Sava-

norio ir partizano motina). Aišku, kad Stasys Butkus daro ir darys gerus literatūros daiktus.

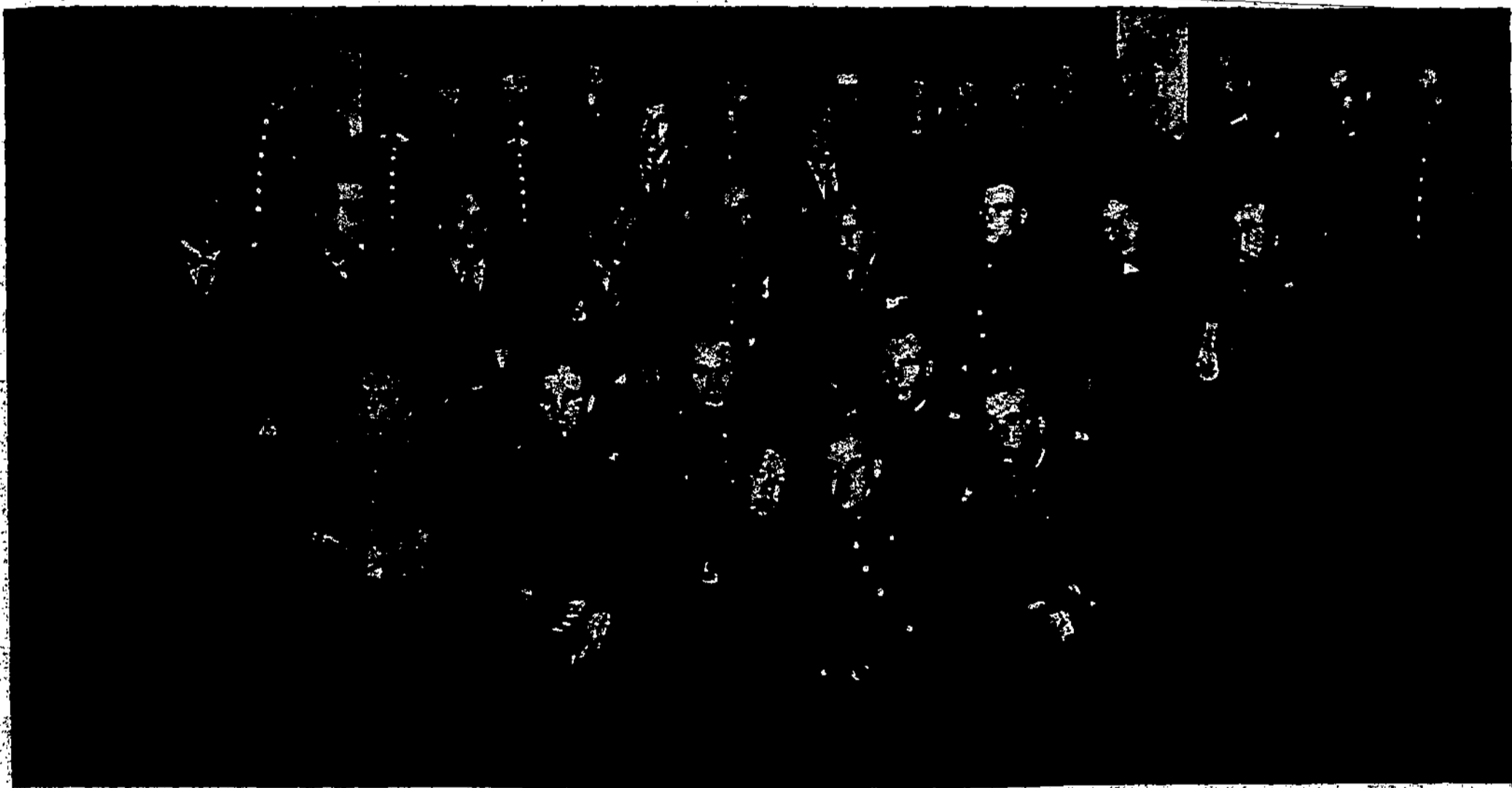
„Garbė tepalui patepusiam kulkosvaidi“ — (taip yra pasakęs F. T. Marinetti). Aš perfrazuoju — garbė kas nuleido šiam vakarui gražią literatūros uždangą... Dėl krypčių ir kelių aš nekalbėsiu. Butkus duoda tikrą garantiją, kad jis eina geriausiu keliu...

Be abejo turiu pakalbėti apie muziką ir dainas. Aš dar atsimenu, plataus diapazono dainininką jaun. puskr. Sakelį. Labai gailėjomes, kad neturime matymo radio: baisiai įdomu būtų buvę pamatyti, kaip Sakelis gestus daro ir į visas damas žiūri. (Taip pat gaila, kad neturėjome antifono, kad pritarus).

Virš. Ilgūnas taip pat pažįstamas iš pereinamo vakaro. Gražios maneros ir toks pat dainininkas. Gus. Šikšnys smuikavo. Tik kam smuikavo „Sancta Lucia“.

Rysių bataliono mokomos kuopos choras dainavo gražiai. Aviacijos stygų orkestrui trūko stygų... Be to, dar vienas mažmožis, kuriuo ir baigiu savo blocknotišką kritiką... Mano Ursulė (taip pat ir kitų!) negali atsidžiaugti dalyvių mandagumu ir prašo už pasveikinimus vardo dieną (palinkėjimus saldžių sapnų) pareikšti padėkos žodį per šias kritiškas pastabas.

Husz. Ar.

Pirmojo per radio kareivių literatūros vakaro-koncerto rengėjai ir dalyviai. Iš jų: 1) Švietimo Dalies vedėjas mjr. Kulzinas — minėto vakaro vadovas. 2) St. Butkus — vakaro organizatorius. 3) Kariaga — daugiausia prisidėjęs vakarą rengiant ir jo programą atliekant. 4) M. Liuberskis — ryšių bat. mokomos kuopos choro vedėjas. 5) Jaun. puskr. Sakelis — pirmųjų ir dabartinio vakaro uoliausias dalyvis.

Ką kiti rašo apie karių vak.—koncertą per radio.

„Kariuomenė šiandien pas mus ne tik kariuomenė, bet visokerpiša mokykla. Tai rodo ir šio mėnesio 21 d. Kauno Iguolos karių vakaras—koncertas. Principu gal kai kam atrodytų Iguolos karių vakaras per radio ir nepriimtinas. Galima būtų kalbėti apie meniškųjų jėgų silpnumą, apie pasirodymą užsieniui... Bet be reikalo. Užsienis žino, kad jei dainininkai, smuikininkai ir kiti programos dalyviai ir neprilygsta profesionalams menininkams, tai juk iš karių to ir reikalauti negalima. Užtat pati mintis, kad Lietuvos kariuomenė ne tik sautuovą vartoti ir tėvyne ginti mokosi, bet taikos metu ir kultūros darbe dalyvauja — štai kas negali neimponuoti tais laikais, kada tiek kalbama apie taiką. Šią mintį mūsų radiofonas bene pirmasis Europoj iškelė.

Is antros pusės — vakaras savo programą pralenkė daugelį kitų kasdieninių mūsų radio koncertų. Žinoma — turinio įvairumu. Įdomus ir gražiai pasakytas įžangos žodis. Zengės, Rumsos, Butkaus, Margenio, Dovydeno ir, ypač, Kariagos kūrinėliai, tiesa, ne visi vienodai gerai pa-

skaityti, bet su charakteringa kareiviška — čia su drąsumu, čia su svajingumu — turinio dvasia, laikė klausytoją prie aparato vis dar ką nauja — karzygiška, ar komiška — žadėdami. Koncertiniai numeriai (Sakelis, Ilgūnas, Šikšnius — smuikas, Borisas — citra) nepasizymėjo dideliu tobulumu, bet atmintime, kad pasitaiko ir šiaip koncertų, kuriuose tenka girdėti ne stipresnių jėgų, taigi kariams tas jau ne mažą pirmenybę suteikia. Būtinai reikia išskirti p. Liuberskio diriguojamas ryšių bataliono mokomos kuopos choras, kuris jau radio klausytojų senai pažįstamas, mėgiamas, ir šį kartą, būdamas nesykštus, sudarė klaususiems nemaža malonumo“.

(Iš „Meno Kultūros“ 2 nr.).

„Lietuvos Aido“ 216 nr. randame, kad Kauno Iguolos III lit. vakaras — koncertas netikėtai gerai pavyko. Savo programos įvairumu ir įdomumu ar tik nepralenkia visus iki šiol per radio buvusių lit. vakarus — koncertus.

Dainelės, nors ir ne profesionalų, bet suteikė daug malonumo radio klausytojams.

KARIUOMENĖS GYVENIMAS

Kariuomenės manevrai Klaipėdos krašte. Spalių mėn. 3 ir 4 d. įvyko kariuomenės manevrai Klaipėdos krašte stovinčių kariuomenės dalių tarpe. Jau iš anksto buvo išdirbtas uždavinys abiem pusėm ir paskirti tarpininkai. Spalių mėn. 3 d. atvyko III karo apygardos viršininkas pulk. Urbonas, lydymas štabo v-ko pulk. Laurinaičio ir kitų štabo karininkų.

Apie 9 val., įgulos dalims išsirikiavus žygio tvarka, apygardos viršininkas apjojo visas dalis ir pasisveikino. Orkestro lydimą įgula išžygiavo per miestą, plentą, Šilutės ltk.

Šilutėje stovinčios 7 p. p. dalys vaizdavo mėlynuosius, o Klaipėdoje — raudonuosius. Mėlynieji išžygiavo dar spalio 2 d. ir žygiavo prieš raudonuosius.

Kautynėse raudonieji buvo daug gabesni ir nugalėjo mėlynuosius.

Po kautynių buvo išnagrinėtas uždavinys ir pranešta pastebėti trūkumai ir pliusai.

Spalių mėn. 4 d. vėl visos Klaipėdos įgulos dalys žygiavo Gargždų link.

Prisartinus prie Laugalių, paaiškėjo, kad Gargždai užimti mėlynųjų.

Tada buvo padarytas puolimas ir po atkaklių kautynių užimtas Gargždų miestelis; mėlynieji buvo priversti pasitraukti už Minijos upės.

Vyriausias manevrų vadovas buvo III karo apygardos v-kas pulk. Urbonas.

Manevruose dalyvavo 7 pėst. pulkas, 2 artil. pulko 4 baterija ir šarvuotas auto kuopos būrys.

Manevrai pasisekė gana gerai, tik šiek tiek gal trukdė nenuimti laukai. Šiaip kareiviai buvo labai ištvėringi ir susirgusių beveik nebuvo.

Klaipėdos krašto gyventojai labai atsidėję sekė manevrus ir su pasigėrėjimu žiūrėjo į mūsų kariuomenę, ypač jaunuoliai, kurie irgi netrukus turės eiti atlikti karinę prievolę Lietuvos kariuomenėje.

Nykštukas.

8-tas pėst. K. „K. Vaidato pulkas. *Vakarėlis* Pulko adjutanto kap. Kamarausko ir ūkio skyriaus viršilos Šimkaus iniciatyva štabo raštininkai suruošė š. m. spalių mėn. 27 dieną visuomenei šaulių salėje savybės vakarą ir tą patį dieną vaidino „Liaudies Namų“ salėje Šiaulių įgulos kariams.

Susirinkus įgulos kariams į „L. N.“ salę, pulko karių švietimo vadovas majoras Namajuška laikė paskaitą apie atsarginių kareivių privalumus, kviesdamas šį rudenį leidžiamus atsargon kareivius, sugrįžus jiems vėl prie kasdienių darbų ir rūpesčių į savo gimtines pastoges, neužmiršti įgytų kariuomenėje žinių. Taip pat dalintis tomis žiniomis ir su kariuomenėje dar netarnavusiais jaunuoliais bei raminti močiutes sengalvėles, kad jos neverktų išleisdamos į kariuomenę savo sūnelius, nes, esą, laimingiausia yra ta motina, kuri užaugina sūnų kareivėlių. Po paskaitos raštininkų artistų — mėgėjų kuopelė vaidino komediją „Jonas nusižudė“ ir statė vaizdelį „Mūšis ties Vilnium“; šis dalykas kareivius ypač jaudino.

Pabaigus vaidinimą, kareiviai, pulko orkestro lydimi, nužygiavo į kareivines ruoštis namo, o rengėjai su dekoracijomis ir kitomis reikmenėmis nusigabeno į šaulių salę. Ten susitvarkę vaidino Šiaulių visuomenei tuos pat dalykėlius, kurių vienas jautresnius ligi ašarų sugraudino, o kitas ligi ašarų prijuokino. Po vaidinimų, griežiant visam pulko orkestrui, buvo šokiai.

Nors tai buvo, taip sakant, vienu šūviu šauta du kiškiai, būtent ruošiasi per gana trumpą laiką, o norėta tiek daug atlikti, tačiau viskas pasibaigė neblogiausiai. Publikos apsilankė gana apščiui ir publika, matyt, buvo patenkinta, nes reikė pageidavimų, kad kariai dažniau ruošų panašių vakarėlių. Tvarka buvo gera, girtų nebuvo matyti.

Į vakarėlį apsilankė ypatingai daug šaulių, kurie turėjo progos arčiau su kariais pasipažinti ir bendram būrely smagiai pasilinksinti. Norėdami ir toliau pa-

Vėlinės Kauno karių kapuose.

Metų bėgyje yra 365 dienos — iš jų viena diena, o toje dienoje viena valanda, kuri gal tik vienas momentas, kada žmonės atitraukiami iš gyvojo miesto, kad aplankytų mirusiųjų miestą — kapines.

Diena iš tikrųjų graži ir brangi lietuvių širdžiai — Mirusiųjų diena — Vėlinės.

Kasmet karių kapams tvarkyti komisijos pastangomis yra rengiamos karių kapuose gedulingos pamaldos. Tie kapai Nepriklausomos Lietuvos piliečiams kasmet darosi brangesni, artimesni, tampa tautos relikvija ir šventovė. Tai geriausiai patvirtino šių metų Vėlinės. Neapsiriksime, jeigu, pasakysime, kad Kauno kapinės, o ypač karių kapai, dar nėra matę tiek žmonių.

Tylus šiltas rudens vakaras. Kapinyno link traukias minių minios žmonių. Kapinynas paskendęs jūros šviesoje. Pazvelgus aplinkui, įspūdis lieka neišdildomas. Visur tik mirga mirga liepsnelės, rodosi, lyg pakliuvai į burtų pasaulį. Visų apsilankiusių dėmesys kreipiamas į karių kapus, kur jau viskas paruošta pamaldoms. Lygiai šeštą valandą prasideda pamaldos. Jas laiko Karo Ligoninės kapelionas kun. Sabaliauskas. Įgulos bažnyčios choras gieda „Libera“. Gusarų orkestras griežia gedulingą himną. Kapelionas sako momentui pritaikintą pamokslą, kurio čia mintis paduodama. „...Niekas mūsų nevertė šiandieną eiti čion į kapus. Bet mes atėjome. Mes lenkiam galvą prieš visa, ką tie mūsų brangieji brangino, ko jie siekė, kuo jie sielojos, kam jie aukų negailėjo: ir turto, ir sveikatos, ir gyvybės. Mes,

kauniečiai, šiandieną atėję į mirusiųjų karalystę, ypač sustojome prie mūsų karių kapų. Gal čia mūsų giminių nėra. Bet tie kapai patraukė mūsų širdį. Jie mums brangūs, lyg mūsų brolių, lyg mūsų artimiausių... Ir mes su pagarba sustojam tarp tų pilkų kryžių, nors ant jų vietomis tik trumpas parašas išbrėžtas: nežinomas kareivis. Čia guli paaukoję savo gyvybę, siekdami tautos laisvės, siekdami atvaduoti broliu iš verguovės... Čia brangiausia auka padaryta: auka žmogaus gyvybės, auka pačių stipriausių tautos karių. Čia guli kaulai tų kurie tautos sargyboje stovėjo... Kas mūsų gyvenimą norėjo drumsti, tiems jie savo krūtines statė. Ir tauta liko laisva ir rami... Baigus kalbėti, giedama „Salve Regina“ ir griežia Šopeno gedulingą maršą.

Pamaldose dalyvavo Vyr. Štabo v-kas gen. št. plk. Plechavičius, II karo apygardos v-kas plk. Skučas, Lietuvos karo atache Latvijoje plk. Giedraitis, Šaulių S-gos v-kas VI. Putvinskas ir kiti aukštesnieji kariuomenės viršininkai. Pasibaigus bendroms kapinėse pamaldoms, visi eina aplankyti Nežinomojo kareivio kapą. Čia susikaupę tyliai valandėlę stovi. Pazvelgus į supiltą kapą, kilo mintis: Kas tu esi? Kur tavo namai? Kur tavo tėvai? Nežinia. Čia ir yra tavo visas šventumas ir visų garbinimas, kad esi nežinomas.

Danguje tyliai plaukė balti debesėliai, mėnulis šviečia, sidabrinės žvaigždės mirga... Susikaupęs ir susimastęs apleidi kapines su pasiryžimu ir mintimis, kad ateity dar laukia didelis ir garbingas žygis baigti tą darbą, kurį pradėjo čia gulintieji...

J. Juodvalkis.

laikyti tamprus ryšius, šauliai užkvietė štabo raštininkus apsilankyti į ruošiamą kitą dieną jų vakarėlį. Už tokį brolių šaulių nuoširdumą pulko kariai visuomet bus dėkingi jiems ir neliks skolingi.

Rengėjai labai dėkingi šaulių vadovybei už paramą, suteikiant vaidinimams salę (salė buvo suteikta nemokamai su sąlyga, įleisti nemokamai 20 šaulių) ir gerb. p. Šimkienei už dalyvavimą scenoje artiste. Ponia Šimkienė jau ne pirmą kartą pasirodo pulko artistų — mėgėjų tarpe, už tai pulko kariai visumet liks dėkingi.

Šešupės Žvirgzdas.

Pionierių batalionas. Išleistuvių vakarėlis. Šių metų spalio m. 27 d. išvažiuojantiems atsargon kareiviams buvo surengtas išleistuvių vakarėlis.

Buvo pastatyta Paparonio gyvas paveikslas „Sibiro kalėjime“, Turbino vieno veiksmo komedija „Tarnas įpainiojo“ ir padeklamuota keletas gražių eilučių.

Bendrai scenoje žymi pažanga, vaidinimas gana gerai pasisekė, o ypatingai daug ir gardaus juoko sukėlė komedija, kurios vaidinimas pavyko daug geriau, negu visi anksčiau buvę vaidinimai.

„Sibiro kalėjimui“ specialiai buvo paruošta nauja dekoracija.

Po vaidinimų visi linksmai žaidė ir šoko.

Eil. Pečkaitis.

I gusarų D. L. E. Kunig. Jonušo Radvilos pulkas. Dar manevrai. Po didžiųjų manevrų dar kai kurie pulko eskadronai dalyvavo manevruose su pėsčiųjų pulkais. Dalyvavusių manevruose nuotaika buvo tokia pat, kaip ir didžiuosiuose manevruose.

Naujas „Gusaro“ Nr. Ruošiamas naujas „Gusaro“ Nr.

Pulko vado inspektavimas. Spalio 18 d. pulko vadas pradėjo inspektuoti pulką, baigė — spalio 23. Skundų nepareikšta.

Valstybės Teatras. Spalio 22 d. eita žiūrėti „Tariamąjo ligonio“. Iš eskadronų eita po 7, o iš komandų po 4. Aišku, „Tariamasis ligonis“ labai patiko. Ar reiktų matyti operą ar baletą?

Mokomos komandos egzaminai. Spalio 24 prasidėjo mokomos komandos egzaminai. Egzaminuoja šios sudėties komisija: kpt. Matulevičius, pirmininkas; nariai: vyr. ltn. Žlabis ir vyr. ltn. Šmidtas.

Inspektorinis šaudymas. Spalio 25 d. pulkas atliko inspektorinį šaudymą. Be bendro šaudymo iš karabinų, buvo šaudoma iš pistolių, karininkų, vachmistų, puskarininkių ir tų kareivių, kurie jais apginkluoti.

Atsarginių apžiūra. Spalio 26 d. Vyr. Štabo ir kavalerijos viršininkas gen. štabo pulkinink. Plechavičius žiūrėjo rikiuotės ir klausė skundų paleidžiamų atsargon gusarų. Spalio 27 d. atsisveikino primindamas atsarginiams, kad jie namuose turi būti geri piliečiai ir nenukryptų nuo tos krypties, kurias nurodė kariuomenė. Prieš viršininkus praėjo iškilmės maršas.

Naujokų priesaika. Spalio 28 buvo naujokų priesaika. Pamaldos ir priesaika atlikta pulko jojykoje (manieže). Buvo pasakytas tai iškilmei pritaikintas pulko kapeliono kun. Vaišnoros pamokslas. Taip pat pulko vadas pasakė naujiems gusarams gusarišką žodį. Paskui praeita prieš pulko vadą iškilmės maršas. Naujų gusarų nuotaika buvo kuo geriausia. Tą dieną naujiems gusarams maistas buvo pagerintas.

Išvyko atsarginiai. Spalio 31 d. išvyko atsarginiai. Atsarginiai stotin buvo lydimi su orkestru. Atsarginių nuotaika labai gera.

Žvelgaitis.

2-as ulonų L. D. K. Birutės pulkas. Mokomosios komandos III laidos išleistuvės. Išleidžiamieji komandų egzaminai vyko š. m. spalio 18—27 d. d. Spalio 28 d. buvo mokomąją komandą baigusių išleistuvės. Po pamaldų įgulos bažnyčioj 13 val. komanda buvo

išrikiuota užsiėmimų aikštėj, kur l. e. pulko vado pareigas pulk. ltn. Vilimas sveikino baigusius komandą ulonus, linkėdamas jiems būti gerais ir drausmingais puskarininkiais. Čia pat visiems baigusiems įteikta k-dos baigimo pažymėjimai-liudymai ir trims ulonams, geriausiai baigusiems, įteikta dovanų po sidabrinį laikrodį. Pirmuoju k-dą baigė mokinys Atkočiūnas Povilas, antruoju — Vaitkevičius Pranas, trečiuoju — Šarnas Julijonas. Šie trys, kaip „labai gerai“ baigė ir gavė dovanų, pakelti į jaunesniojo puskarininkio laipsnį. 24 mokiniai baigė „gerai“ pakelti į grandinius, o likusieji, baigė „pakankamai“, išleisti eiliniai. Po to komanda kupina gerų pasiryžimų praėjo pro pulko vadą iškilmės maršas. 14 val. įvyko pulko puskarininkių puičioj „ramovėj“ bendri išleistuvių iškilmingieji pietūs. Pietuose dalyvavo pulko vadas, egzaminų komisija, pulko gydytojai, eskadronų vadai, vachmistrai ir mokomosios k-dos kadras. Per pietus griežė pulko orkestras. 20 val. pulko kino teatre buvo baigusiems k-dą demonstruojamos kino filmos.

Paleidžiamų atsargon ulonų ir puskarininkių egzaminai ir skundų apklausinėjimas. Š. m. spalio 20 d. į pulką apsilankė kavalerijos viršininkas gen. št. pulk. Plechavičius — Vyriausiojo Štabo v-kas ir tikrino paleidžiamų atsargon ulonų ir puskarininkių apmokymą kavalerijos dalykų ir klausinėjo skundų. Skundų pareikšta nebuvo. Apklauses skundų, kavalerijos viršininkas dėkojo ulonams už gražią pulke tarnybą, kurią esąs pats pastebėjęs, tikrindamas pulką; paleidžiamuosius ragino būti drausmingais ir išmintingais kariais — piliečiais, savo kasdieniniuose darbuose nežeminti ulonų vardo ir neužmiršti ulonų L. D. K. Birutės pulko, kurio eilėse tebetarnaujant, pulkas šį garbingą šefą gavo.

Senų ulonų paleidimas. Š. m. spalio 31 d. anksti rytą, pulko orkestrui griežiant, atsisveikindami su pulku seni ulonai, atlikę tikrosios tarnybos karinę prievolę, išvyko namo. Į geležinkelio stotį palydėjo pulko vadas, karininkai, vachmistrai ir puskarininkiai. Laimingo gyvenimo atsargos ulonams!.. Traukinys pradėjo judėti grojant orkestrui pulko maršą. Valio!!.. mūsų viršininkams!!.. šaukė vykstantieji ulonai, spausdamiesi prie vagonų langų ir durų.

Naujokų egzaminai ir priesaika. Š. m. spalio 30 ir 31 d. d. pulko vadas egzaminavo naujokus. Raitųjų rikiuotėj žiūrėjo: junginio jojimo, kirtimo, dūrimo, kliūčių ėmimo; pėsčiųjų rikiuotėj — veiksmų su karabiniais ir kardais, tankinių rikiuočių perrikiavimų ir manevravimo; statutų klausinėjo: lauko tarnybos, įgulos, vidaus, drausmės, šaudymo st., šautuvo, lengv. kulk. „Modseno“, sunk. kulkosvaidį (bendras supratimas apie jo ypatybes ir pritaikymas kautynėms), kitos individualių kautynių priemonės (bendras jų supratimas ir pritaikymas kautynėms), kitos kariuomenės ginklų rūšys (bendrais bruožais), apsigynimas nuo aviacijos ir dujų, reikalingos žinios iš Lietuvos istorijos ir geografijos.

Š. m. lapkričio 1 d. įvyko įgulos bažnyčioj iškilminga naujokų priesaika. Po priesaikos pulkas priešaky savo vėliavos išsirikiavo aikštėje ties bažnyčia. Čia pulko vadas sveikino priėmusius priesaiką naujokus, sakydamas, kad nuo šios valandos jie (naujokai) tampa ulonais. Toliau paaikškino priesaikos reikšmę ir linkėjo naujiems ulonams būti gerais ulonais ir drausmingais tarnybos pareigose. „Stiprėkime dvasioje, būkime geri Tėvynės sūnūs ir ruoškimės garbingiems Tėvynės žygiams, nes ir mūsų pulko vėliavos obalsis: „Garbingi bočių žygiai tebūna mums gyvenimo rodyklė“ to mūsų moko“ — tokie buvo pulko vado paskutiniai žodžiai. Orkestras sugrojo Tautos himną. Smarkus valio už Tautos Vadą ir vyriausią ginkluotų jėgų viršininką p. A. Smetoną nuaidėjo į tolimes erdves. *Ulonas.*

I pėstininkų D. L. K. Gedimino pulkas. Šių metų rugsėjo mėn. 7 dieną pulko vadas pavedė vyr. leit. Jodeliui sušaukti Ukmergės igulos liktinių puskarininkių klube susirinkimą taup. skol. kasos valdybai išrinkti.

Susirinkime dalyvavo 41 žm. Slaptu balsavimu išrinkta valdyba, nariais: viršila Akstinavičius, vyr. pusk. Baužinskas ir jaun. san. pusk. Gineika ir kandidatais viršila Stelionis, vyr. san. pusk. Žviralis ir jaun. san. pusk. Remeika; valdybos pirmininku pulko vadas paskyrė vyr. leit. Ličkų.

Valdyba pradėjo veikti nuo š. m. rugsėjo mėnesio 1 dienos ir, nežiūrint į tai, kad valdyba iš pulko paskolos negavo, tačiau jau š. m. lapkričio mėn. 1 dienai bendrai kasoje buvo 3016 lit. 32 ct.

Liktiniai puskarininkiai kasa patenkinti ir už tai dėkoja vyriausybei, nes kiekvienas priverstinai galės susitaupyti keletą litų ateičiai ir be to, puskarininkiai deda kason laisvus indėlius, kuriuos anksčiau susitaupė. Yra net tokių, kurie įdėjo kason po 1000, 500, 300 litų ir po mažiau. Atsirado ir tokių, kurie padavė kasos valdybai prašymus, kad iš jų algų kiekvieną mėnesį išlaikytų po keletą litų laisviems indėliams.

LIETUVOJE.

Padedą ūkininkams. Spalio m. 30 d. Ministerių Kabinetas leido Žemės Ūkio Ministerijai išduoti per Žemės Banką 638.000 litų nukentėjusiems dėl lietingos vasaros ūkininkams paskolų. Ši paskola turės būti sunaudota pašarui gaminti.

Pinigams kojos išaugo. Nuo lapkričio m. 1 d. Kaune pinigai ir siuntiniai bus išnešiojami į namus. Nebereikės vaikščioti į pašta jų atsiimti.

Lenkų galvelės dūksta. Ukmergės apskr. rajone lenkų sargyba prie demarklinijos darė mokomąjį šaudymą. Jų kulkos rikašetu lėkė į mūsų pusę. Mūsų policininkai turėjo patruliuoti su pavojum gyvybei.

Seinų apskr. lenkai paleido į mūsų policininką Panevičių dū šūviu.

Spalio 28 d., taip pat Seinų apskr., mūsų policininkas pastebėjo apie 200 mtr. nuo demarklinijos besislapstančius 3 civilius. Policininkui sušukus „stok!“ civiliai pradėjo šaudyti į policininką ir metė dvi granatas. Matyt, būta pono Plečkaičio „paukštelio“.

Vėl išvyko su lenkais tartis. Lapkričio m. 2 d. išvyko Karaliaučių derėtis su lenkais mūsų delegacija. Jos pirmininku yra ministras pirmininkas prof. Voldemaras ir nariais: gen. lt. Daukantas (kelios dienos kaip grįžęs iš Londono ir Paryžiaus), d-ras Zaunius ir V. Sidzikauskas. Ekspertu (žinovu) išvyko gen. Radus-Zenkevičius.

Derybos prasidėjo lapkričio m. 3 d.

Turėsime lietuviško šilko. Rengiamasi Lietuvoj pastatyti šilko fabriką. Ji pastačius Lietuvoj šilkas atpigti 30% dabartinės kainos.

Vilnius lietuvių slėjoj vis labiau išsiskiria. Vilniui Varduoti Sąjunga vis labiau piečiasi. Kas kartas daugiau steigiasi naujų skyrių. Minėta sąjunga jau turi 149 skyrius.

Nedarbas Vilniuj žudo. Vilniuj vėl prasidėjo didelis nedarbas. Kas kartas vis daugiau darbininkų atsiduria gatvėse be globos ir duonos. Iki šiol jau yra apie 3000 bedarbių. Kas savaitę jų skaičius padidėja apie 100 žmonių.

Vilnius lenkams reikalingas suvažiavimams. Lenkai, norėdami Vilnių lenkiškai papuošti, vis ten ruošia įvairius Lenkijos kraštų suvažiavimus, vieton kad juos ruošų Varšuvoj. Reta savaitė, kad Vilniuj neįvyktų kuris nors suvažiavimas. Lapkričio mėn. pirmomis dienomis įvyksta Lenkijos studentų krajoznavčių suvažiavimas.

UŽSIENIUOSE.

Rinks naują prezidentą. Lapkričio m. 6 d. yra renkamas Amerikos Jungt. Valstybių prezidentas. Minėtai vietai užimti yra du svarbiausi asmenys—kandidatai iš respublikonų pusės—Huveris

Paskolai gauti taip pat kiekvieną mėnesį susirenka po 7—10 prašymų. Prašymai iki šio laiko visi buvo patenkinti ir bendrai paskolų jau yra išduota 2070 litų; likusieji pinigai be procentų nelaikomi, įnešami į Lietuvos ūkio banką.

Puskarininkių klubas. Klubas nepasiliko vietoje, bet vis pamažu žengia pirmyn. Kiekvieną mėnesį iš gaunamų pinigų klubo užlaikymui perkamas inventorius, paveikslai, žaislai ir t. t.

Pulko vadė ir adjutanto dėka šokiai klube rengiami 2—3 kart per mėnesį. Svečiai į klubą įeina, tik rekomenduojant klubo nariams ir įregistruojami svečių knygoje. Šokiai visuomet praeina labai linksmi.

Klubas atidarytas kiekvieną dieną ir visuomet veikia radio. Puskarininkiai vieni arba su šeimomis sueina pasiklaudyti radio, pažaisti įvairiais žaislais ir t. t. Tik labai gaila, kad klubo salė nėra tokia erdvi, kad galima būtų įrengti sceną vaidinimams; mėgėjų yra gana daug. Statant kokį nors veiklą, tenka salė nuomuoti mieste.

Klubo užlaikymui kiekvienas narys įmoka klubo naudai 1% nuo gaunamos mėnesinės algos, bet, išvykdamas visai iš pulko, gauna atgal 50%. J. A.

ir iš demokratų—Šmitas. Amerikoj prezidentą renka visi piliečiai. Išregistravusių balsuoti yra apie 43.000.000 gyventojų.

Latvija nemaža nukentėjo. Paskutiniu laiku patirkejo, kad šiemet per potvynius Latvija labai nukentėjo. Ūkininkams yra būtina reikalinga pagalba ir minėtam reikalui reiktų nemažiau kaip apie 90 milijonų litų pašalpos bei paskolos. Tuo tarpu dar suteikta tik apie 15 milijonų litų.

Stengiasi dangų prilenkti. Mokslininkai stengiasi vis labiau pažinti dangaus kūnus, pav. žvaigždes, planetas ir t. t. ir tam reikalui rūpinasi vis tobulesnius ir didesnius teleskopus (dangaus kūnams temyti žiūronai) pasidirbti.

Dabar ruošiamasi Amerikoj, Kalifornijos kalnuose, pastatyti didžiausias pasaulio teleskopas. Juo galės žymiai daugiau pamatyti negu iki šiol. Tikimasi naujų žvaigždžių ir planetų surasti ir jau surastąs geriau pažinti.

Ir mūsų senukai pamilo dolerį. Ameriką atvažiavo jau antras šimtametis Lietuvos senukas. Anksčiau buvo nuvažiavęs 105 metų amžiaus, o dabar 104 metų—A. Vainauskienė.

Amerikiečiai stebisi, kad Lietuvoj tiek ilgai gyvenama.

Sutartys su Vokietija. Praeitą savaitę Beryne pasirašyta kelios sutartys tarp Lietuvos ir Vokietijos prekybos, teisines pagalbos ir kit. reikalais.

Sotus alkano nesupranta. Ukrainiečiams XI mėnį 10 metų savo nepriklausomybės paskelbimo sukaktuvę, lenkai Lyove suėmė daugybę ukrainiečių. Ukrainiečiai, nors tiek nepriklausomybės, bet jį jiems užgnaužė lenkai ir bolsėvikai.

Ką gi bekalbėti, jeigu prieteliai dar nesutaria. Nors Lenkijos ir Latvijos tiesioginio geležinkelių susistekimo derybos eina jau dvi savaites, bet iki šiol kai kuriuose klausimuose dar nesutaria. Laikinas geležinkelių susitarimas tarp minėtų valstybių, kuris baigėsi lapkričio m. 1 d., pratęstas dar iki gruodžio m. 1 d.

Kai kurie lenkų delegacijos nariai iš Latvijos išvyko ir grįš padidintoj sudėty, mat, lenkai su mažu skaičiumi nemoka apseiti.

Anglija paskutiniu laikui turi 562 milijoneriu.

Ne visur pinigėlis melniai tūpso. Mūsų litas pastovus ir nežino žūdesio bei džiaugsmo kiti ir smukti. Kitose valstybėse, nors ir senai išlikusiose, pinigėlis nėra toks laimingas. Dar yra daug valstybių, kur pinigų vertė nepastovi, ir jo kaina svyruoja. Tarp tokių valstybių yra ir Rumunija. Ji, norėdama savo pinigų vertę pakelti ir jo svyravimą sustabdyti, skolinasi iš užsienio 250 milijonus doleriu.

Rumunija yra Lenkijos draugė.

Grįžo cepelinai. Vokietų garusis cepelinai „Grafi Cepelin“ pavietėjęs Amerikoj, lapkričio mėn. 1 d. iš ten vėl grįžo į Vokietiją ir nusileido savo stovykloj—Fridrichshafeno mieste. Cepeliną iškilmingai sutiko.

Kaina: metams 15 lt., pusmečiui 8 lt., 1 mėn. 1 lt. 50 ct. Karaviamai per pusę pigiau. Dienų metams 25 lt. Apskaičiuoti kaina 30 ct. visiems. **Skelbtiniai:** petito eilutė 40 ct.; pr. teksta dvigubai. **Adresas:** Kaunas, Nepriklausomybės aikštė.

Leidžia Vyr. Št. Karo Materialų Valdyba.

Redaktorius kpt. Bakštas.

Adc. „Spindulio“ B. v. spausdina Kaune.

Spalio mėn. 1918 m.

25278